

KRESZNERICS GYULA

(1890-1957)

Országos hírű pedagógus családból származik. Jóllehet természettudományi érdeklődésű, szülői kérésre latin és német nyelvből szerez bölcsész diplomát. Teológiai tanulmányokat is végez, így szerzetes tanárként kezdi pedagógiai pályáját. Egy leány megigézi, kilép a rendből és áttér a református vallásra.

Ismereteink szerint 1922-től tanít a Karcagi Gimnáziumban, ebben az évben születik a fiuk: Lacika. Diákjai – köztük magam is – jóságos, türelmes, bölcs és emberséges nevelőnek ismertük. E tulajdonságait kiemeli, mintegy hangsúlyozza szerénysége, amely példaértékű volt. A diák – az ügyes-bajos dolgával hozzáforduló – a megértő, segítőkész vezető tapasztalhatta meg gesztusaiban, döntéseiben és intézkedéseiben. Amikor éveken át helyettesítette a továbbképzésen tartózkodó Kónya István igazgatót – minden diákkal volt kapcsolata. Hozzá bárki, bármilyen kérdéssel, bizalommal fordulhatott. Dr. Kónya István, a Debreceni Kossuth Lajos Tudomány Egyetem későbbi rektora írja róla: *„Olyan igazgatóhelyettes nélkül, mint Kresznerics Gyula, és olyan, - mindig derűs – tapasztalt kollégák nélkül, mint Schwirián László, valamint ... a fiatalabb tanárok jó közösségi munkája nélkül, Iskolánk aligha tarthatta volna meg azt a színvonalat, melyet évtizedek óta képviselt.”* (Jubileumi évkönyv 1976 78.o.)

Széleskörű műveltségét mutatja, hogy a latin és a német nyelv tanítása mellett tovább képezte magát és matematika valamint ábrázoló geometria tantárgyakat is tanított diákjainak: érthetően, úgy, hogy élvezték az óráit. Matematikából versenyfeladatokat adott fel és a jó megoldást „hozó” diákot saját zsebből pénzjutalomban részesítette. Mann Viktor – későbbi matematika tanár írja róla: „Német órái örök emléküek. Előfordult, hogy a matematikai feladatot, annak megoldását német nyelven is elmagyarázta. Nagy szerepe volt a pályaválasztásunkban. Az a tény, hogy matematika szakos tanári pályát hárman, a mérnöki szakmát nyolcan választották a 27 érettségizett osztálytársból – Neki köszönhető.” (Dr. Kiss Lajos: „Ereszalja” emlékkönyv 20. o.)

Ember volt — így nagybetűvel írva: EMBER, - amikor a rendszer, a funkcionáriusok a diákok származását firtatták és pártfogoltakra, meg osztályidegenekre csoportosították a társadalmat. A „számkivetettek”, árvákat felkarolta, anyagilag segítette, abból a tanári fizetésből, amely nem volt valami bőséges. Két tanítványát még egyetemi tanulmányaik éveiben is támogatta. Mindkettő jeles mérnöke lett az országnak. Nem véletlen, hogy diákbarát tulajdonságát látva bízták meg az Egyházi Vezetők a Református Diákothton felügyelő tanári teendőinek ellátásával. Ezt a tisztségét éveken át töltötte be. Amikor a körülmények alakulása folytán a diákothton az iskola falai közé költözött, a férőhely növelése érdekében saját lakásába fogadott diákot, akinek nemcsak szállásadója, hanem jólelkű nevelője, életre felkészítő „atyja” is volt. (Dr. Sütő Mihályné, Balla Klárrika emlékezése).

Fiuk, Lacika a II. világháborúból nem tért vissza.

A Tanár úr arcását mutató reliefet 1992-ben leplezték le az Öregdiákok a Gimnázium emeleti folyosóján, a tanári szoba bejárata mellett.

Befejezésül álljon itt Dr. Magyar Kálmán akadémikus, prof. emeritus mondata: *„Ő volt az az Ember, akinek apám után a legtöbbet köszönhetem...”* (Elhangzott a Tanár úr síremléke fölött a karcagi Déli temetőben.)